

BESTRÅLA INTE FÅGLARNA!

I mitten av oktober 2019 genomförde Maui Forest Bird Recovery Project (MFBRP), i samarbete med US Fish and Wildlife Service, staten Hawai'i, Nature Conservancy, American Bird Conservancy, Pacific Bird Conservancy och San Diego Zoo Global, fästa VHF-radiosändare på benen på 10 kiwikiu innan de släpper ut dem i Nakulas naturreservat, på den södra sluttningen av vulkanen Haleakalā. Kiwikiu, en art av honungskrypar som bara finns på Maui, är allvarligt hotad. De är små, väger mindre än ett uns. Färre än 150 av dessa intelligenta, långlivade små fåglar finns kvar.

Fåglarna – några i fångenskap och några vilda – släpptes ut i skogen mellan 27 oktober och 30 oktober 2019. Den 16 november var alla fåglar döda *utom* de tre som hade lyckats ta bort eller inaktivera sin sändare. Detaljerna är chockerande.

Sju vilda kiwikiu fångades från Hanawī naturreservat och transporterades till voljärer i Nakulareservatet på morgonen den 17 oktober som förberedelse för frigivning i det föreslagna nya fågelreservatet. En av fåglarna, nummer WILD9, fick sin sändare den 29 oktober. Han hade varit stark och frisk innan det ögonblicket, men så fort den var fäst hoppade han ner på marken och stannade stilla på golvet. En halvtimme senare stoppade han in huvudet under vingarna. Personalen hos Bird Recovery tog sedan bort sändaren, men han återhämtade sig inte. Han fortsatte att sitta tyst på sin sittpinne och hittades död nästa morgon.

En annan vild fågel, nummer WILD10, tog emot sin sändare den 26 oktober. Hon attackerade selen som höll den fast på henne, bet isär den och tog bort den. Den hittades på marken den 28 oktober. Senare den 28 oktober satte Bird Recovery-teamet en ny sändare på henne. Den 29 oktober var hon slö och åt inte. Den 30 oktober var hon "fluffig och inaktiv". Hon hittades död på morgonen den 31 oktober.

De andra fem vildfångade kiwikiu släpptes i Nakula-reservatet med sina sändare intakta. WILD5 dog den 11 november. WILD8 dog den 5 november. WILD11 dog den 16 november. WILD1 lyckades ta bort sin sändare dagen efter att han släpptes, och han observerades senast när han gick bra den 24 november. WILD7 tog bort sin sändare den 8 november, och han observerades senast, när han gick bra, den 12 november.

Fem kiwikiuuppfödda i fångenskap var också en del av projektet. De hade alla vuxit upp i fågelvårdscenter på Maui och Hawaii och var mellan 5 och 18 år gamla. Två av dessa fåglar dog under de två veckor långa förberedelserna för utsättning, även om de hade trivts i flera år i fågelvårdscentren. Fågelnummer MP022 tog emot sin sändare den 29 oktober. Liksom WILD9 hoppade han ner på marken och stannade på golvet efter att hans sändare satts fast, men till skillnad från WILD9 rullade han upp på sidan och fortsatte att attackera sändaren med näbben tills han till slut fick hans underkäke fastnat i selen. Personal tog bort sändaren och släppte honom i Nakulareservatet utan den, men han återhämtade sig inte och dog den 2 november. Fågelnummer MP026 släpptes med sin sändare den 29 oktober och dog den 5 november. Fågelnummer MP023 släpptes med sin sändare den 28 oktober, och lyckades ta bort sin sändare följande dag efter att ha observerats "röra sig på en direkt väg ut från Nakula NAR." Förmodligen flög han så långt bort från sina fångare han kunde. Fågelnummer MP027 överlevde också eftersom han inte släpptes med en sändare. Den här fågeln hade haft en sändare fäst i ett tidigare försök den 8 april, och lade sig omedelbart på rygg på golvet i sin bur och rörde sig inte. När personalen såg detta tog han bort hans sändare efter bara några minuter. Den 23 oktober kopplade de en sändare till honom igen en kort stund men beslutade att inte inkludera honom i experimentet och skickade tillbaka honom till Mauis naturvårdscenter där han fortfarande levde och mårde bra som datumet för publiceringen av MFBRP-rapporten den 15 [mars](#) 2021.

Författarna av rapporten tillskrev varje kiwikiu-död till malaria, trots de fakta som anges i rapporten, att malaria aldrig tidigare hade hittats hos fåglar i bevarandeuppfödningssentra eller Hanawī-reservatet där alla fåglar kom ifrån; att malaria aldrig hade varit känt för att infektera mer än cirka 10 eller 15 procent av någon population av honungskrypore; att malaria inte dödar alla fåglar den infekterar och honungskrypore är kända för att utveckla resistens mot det; att även andra parasiter hittades hos fåglarna; och att den genomsnittliga tiden från första symtom till död för fåglarna i detta projekt var "1-2 dagar", vilket inte är typiskt för malaria. Två "stora, friska manliga kiwikiu" dog inom några timmar efter deras första tecken på minskad aktivitet. Författarna till studien skrev:

"[Jag] var inte klart om dessa fåglar kunde ha fått sjukdomen i Nakula NAR eftersom dessa fåglar utvecklade symtom snabbare än vad som är typiskt och dog snabbare än vad som har rapporterats för andra honungskrypore."

De fortsatte med att spekulera:

– Obduktionerna hittade parasiter i flera organsystem, vilket tyder på en allvarlig systemisk infektion som hade flyttat ut ur blodomloppet till andra vävnader. Detta kan vara resultatet av ökad replikation av malariaparasiten efter en viss förändring i fåglarnas immunsystem, till exempel som svar på miljöstress."

Den miljöpåfrestning som de *inte* tog hänsyn till var strålningen från VHF-sändarna som de fäste på fåglarna.

En korrespondent i Alberta skrev till mig förra året:

"Innan jag var medveten om farorna hade jag en spårkrage för min beagle eftersom han var lite av en flyktkonstnär. Tyvärr efter att ha burit den ett tag (3 månader eller så) med den på bara när han var ute började han utveckla ledvärk och gick inte rätt. Veterinären sa att han hade ett vanligt problem med beagle där ryggraden började pressas ihop och orsaka problem. Ungefär samtidigt lärde jag mig om farorna med alla dessa trådlösa enheter och blev av med hans spårare. Han slutade med smärtstillande och återgick till det normala på mindre än en månad och problemet har aldrig återkommit."

Inte heller tog Bird Recovery-teamet hänsyn till strålningen från den gigantiska antennfarmen som tornar upp sig över Nakulas naturreservat på toppen av Pu'u 'Ula'ula (Red Hill). Det finns 159 antenner på 20 telekommunikationstorn på toppen av den kullen som spränger Nakulareservatet med mobiltelefon, internet, radio, tv, regering, polis, militär och andra signaler. Air Force Maui Optical and Supercomputing (AMOS) anläggning är där. Författarna till Bird Recovery-rapporten undrade varför det är så att de vilda kiwikiu väljer att stanna kvar i det lilla 7 413 hektar stora naturreservatet Hanawī på vulkanens blåsiga sluttning och inte förirra sig över toppen till läsluttningen där de skulle vara. mer skyddad från väder och vind. Det beror på att vulkanens krön ovanför dem i Hanawī-reservatet blockerar all strålning från den antennfarmen och att mobiltelefoner inte ens fungerar där de bor.

Sedan omlokaliseringsprojektet misslyckades har ansträngningarna att rädda kiwikiu från utrotning fokuserat på att släppa ut miljarder bakterieinfekterade myggor på Maui i ett missriktat försök att rädda fåglarna genom att utrota fågel malaria från ön. När detta skrivs kommer en stämningsansökan mot myggprojektet, inlämnad av Hawaii Unites, att prövas av Hawaiis miljödomstol. Inte bara kommer import av miljarder myggor, hur de än ändras, till nationalparken och naturreservaten i östra Maui bara att göra situationen värre för fåglarna; inte bara kunde det slå tillbaka och ytterligare sprida malaria istället för att utrota den; men *ingen* lösning är möjlig för denna eller någon annan sällsynt fågelart så länge vi som samhälle fortsätter i vårt förnekande av den strålningskatastrof som vi utsätter vår planet för från alla håll.

År 2017 skrev Mark Broomhall en 38-sidig [rapport för FN:s utbildningsvetenskapliga och kulturella organisation](#) som lyser ett starkt ljus på varför kiwikiu har dragit sig tillbaka till de höga höjderna av den norra slutningen av vulkanen Haleakalā i Maui, och vad som måste göras att skydda dem. Följande är från hans sammanfattning av hans år av observation av fåglar och vilda djur på Mount Nardi i Nightcap National Park World Heritage Area i Australien. Det berget, som han bodde på i 40 år, har telekommunikationstorn på sin topp:

"Det var inte förrän den analoga eran närmade sig sitt slut, tillsammans med tillkomsten av digital trådlös teknik under åren 2002 till 2004, som jag började märka en minskning av insekternas mångfald och population. Denna period var i bakkanten av en långvarig rikstäckande torka och det talades mycket om global uppvärmning.

"Inledningsvis tillskrev jag insekternas nedgång till dessa händelser. Jag lärde mig senare om "mobiltelefon pulsad mikrovågsteknik" och förstod från pressrapporter att detta installerades på berget Nardi. Denna teknik kallas universellt av industrin, pressen och allmänheten som "3G". Med denna kunskap började jag misstänka att något annat kanske hände på berget Nardi. Samtidigt inkluderade ytterligare tillägg Wideband Code Division Multiple Access (WCDMA) teknologi.

"Under år 2009 installerades förbättrad 3G-teknik och ytterligare 150 betal-tv-kanaler lades till i tornet. Efter dessa tillägg bevittnade jag utvandringen av 27 fågelarter från berget Nardi samtidigt som insektsvolymerna och arternas variation minskade dramatiskt.

"I slutet av 2012 och början av 2013, med byggandet av ett nytt torn i komplexet och introduktionen av en 600 000-watts generator, uppgraderades systemet till vad som blev allmänt känt som "4G." Omedelbart efter bevittnade jag den snabba utvandringen av ytterligare 49 fågelarter. Från denna tidpunkt blev alla lokalt kända fladdermusarter knappa, 4 vanliga arter av cikada försvann nästan, liksom den en gång enorma, varierande populationen av nattfjärilar och fjärilsarter. Bestånden av grodor och grodyngel minskade drastiskt; de enorma volymerna och de olika arterna av myrpopulationer blev ovanliga till sällsynta."

Broomhalls observationer överensstämmer med tusentals publicerade rapporter i den vetenskapliga litteraturen, såväl som en konstant ström av informella rapporter från mina kollegor och prenumeranter som jag har fått från hela världen i decennier – från Spanien, från Japan, från Norge, från Nederländerna, från Grekland, från överallt.

Den väsentliga skillnaden mellan Mount Nardi och kiwikius nuvarande tillflyktsort är att en antennfarm bestrålar hela Mount Nardi medan mobiltelefoner inte ens fungerar i Hanawī-reservatet. Det är därför kiwikiu har dragit sig tillbaka dit. Om fåglarna helt enkelt lämnas ifred och *inte* ges radiosändare, och om antenner för telekommunikation, radar, WiFi och andra ändamål är förbjudna på vulkanen och i naturreservaten runt den, såväl som ovanför den från drönare som har varit experimenterade med någon annanstans i Hawaii, kommer fåglarna att trivas. Om inte kommer de att gå under.

Arthur Firstenberg
President, [Cellular Phone Task Force](#)

Författare, *The Invisible Rainbow: A History of Electricity and Life*